

Beslut enligt 83 § i naturvårdslagen för störning en fridlyst fågelarts häckning och skadandet av dess ägg

Sökande

Södra Kust-Österbottens fiskeriområde

Ärende

Anhållan om undantagslov för behandling av skarvägg på Juckasgrynnan i Södra Stadsfjärden i Vasa.

Ansökan

Sökanden ansöker om lov att avvika från naturvårdslagens 70 § för att minska på skador på abborrbestånd och -fiske orsakade av storskarvens underart *Phalacrocorax carbo sinensis* (mellanskarv, herefter skarv). Ansökan gäller oljning av skarvägg enligt villkoren i det tidigare beslutet VARELY/4184/2020 för samma område. Enligt dessa villkor får alla ägg behandlas i 80–90 % av kolonin, medan i 10–20 % av kolonin lämnas alla ägg obehandlade, oljningen får fortsätta efter den 20.5 och oljningstillfällen varar högst 1,5 h per gång. Sökanden ansöker om ett nytt tillstånd för fem år i rad och begär om en brådskande behandling av ansökan, eftersom häckningen inleds inom kort. Sökanden ansöker om ett tillstånd som är i kraft 5 efter från att beslutet vunnit laga kraft.

Motiveringar

Sökanden hänvisar till grunderna för vilket tillstånd beviljades för oljning på Juckasgrynnan i Vasa enligt beslutet VARELY/2182/2016 och VARELY/4184/2020, samt till Naturresursinstitutets (herefter Luke) utlåtande 463/00 04 05/2024 (bilaga) i ärendet VARELY/6957/2023.

Oerhört viktigt förökningsområde för abborre

Södra Stadsfjärden i Vasa är utgående från VELMU-kartläggningarna ett av Finlands viktigaste förökningsområden för abborre. En skarvkoloni i Stadsfjärden har med stor sannolikhet en negativ inverkan på abborrens lek- och uppväxtområden.

Luke bekräftar i utlåtandet 463/00 04 05/2024 att Södra Stadsfjärden är ett mycket betydelsefullt fortplantningsområde för abborre. Enligt utlåtandet är det motiverat att förhindra att stora skarvkolonier etablerar sig i området för att skydda abborrbeståndet och -fisket.

Varierande mängd häckande skarv på Juckasgrynnan

Sökanden hävdar att Juckasgrynnan i Södra Stadsfjärden är en mycket attraktiv häckningsplats för skarv genom den mycket goda födotillgången som finns i fjärden. De häckande skarvarna kan hämta tillräckligt med föda bara från fjärden för sig själv och sina ungar. Skarvarna har tidigare lyckats häcka på Juckasgrynnan och det är en orsak till att de försöker häcka på nytt.

I ansökan presenterar sökanden antalet skarvbon och oljade ägg på Juckagrynnan under åren 2014–2023 enligt följande; 62 bon år 2014, 390 bon år 2015, 1487 bon år 2016, 1831 bon år 2017, 1589 bon år 2018 av vilka 4652 ägg oljades, 0 bon år 2019, 958 bon år 2020 av vilka 2500 ägg oljades, 390 bon år 2021 av vilka 350 bons ägg oljades, 0 bon år 2022 och 0 bon år 2023.

Enligt sökanden har tidigare oljningstillfällen samt andra åtgärder, t.ex. ringmärkningar och upphängda CD-skivor, bidragit till att kolonin varierat rätt mycket under åren 2018–2023. Sökanden tillägger att åren 2018–2021 är ett bra exempel på att kolonins storlek kan variera från ca. 1500 till 0 och sedan igen till närmare 1000 par. Sökanden ber att tillståndsmyndigheten beaktar det specifika områdets variation av antalet häckande skarvar istället för att se på Finlands miljöcentralers uppföljningsdata över häckningen inom hela kustområdet.

Sökanden hävdar att trots att det inte häckat skarvar på Juckasgrynnan under de två senaste två åren, betyder inte, att det följande år inte häckar skarvar på Juckasgrynnan, vilket vårens observationer på Juckasgrynnan bekräftar. Enligt sökanden uppskattades antalet skarvar på Juckasgrynnan (från Abborrön på fastlandet) till 300–500 par den 5.5.2024, men det kan vara ännu högre. Sökanden tillägger att våren dessutom varit ovanlig kall och att det är sannolikt att antalet häckande skarvar ökar från det antal som observerades den 5.5.

På grund av den starka variationen av antalet häckande skarvar på Juckasgrynnan, anser sökanden att det är motiverat att bevilja ett tillstånd för fem år i rad, så att sökanden kan kontrollerat förebygga den skada som en skarvkoloni på Juckasgrynnan med stor sannolikhet orsakar abborrbeståndet och fisket i Stadsfjärden.

Det är inte möjligt att genom forskning att fastställa ett visst antal skarvar eller andelen fisk som avlägsnas som bidrar till allvarlig skada. Det har EU kommissionen även konstaterat i sin tolkningsanvisning om tillämpandet av undantagslov för skarv enligt artikel 9 i fågeldirektivet. Sökanden hänvisar även till tolkningsanvisningen angående förhindrandet av skada, enligt vilket undantagslov strävar till att förhindra uppkomsten av allvarlig skada, inte enbart då skada konstaterats, utan även i förväg ifall åtgärder inte vidtagits och det finns bevisligen en stor sannolikhet för allvarlig skada framöver.

Sökanden poängterar att skada har redan tidigare konstaterats i Stadsfjärden, vilket kan ses i minskade abborrfångster. Sökanden hänvisar även till forskningsresultat och tidigare erfarenheter, att det finns en stor sannolikhet för att allvarlig skada om skarv tillåts häcka på Juckasgrynnan utan begränsning.

Sökanden ser det befogat att tillstånd beviljas i förväg för att förhindra allvarliga skador i enlighet med fågeldirektivet och kommissionens anvisning. Syftet med oljningen är att minska på ungprouktionen, vilket har en direkt inverkan på kolonins födoingtag i området.

På Juckasgrynnan häckar inga andra fågelarter. Båttrafik är tillåtet på Södra Stadsfjärden och båttrafiken som oljningsåtgärden tillför (1 båt/oljningstillfälle, 1 gång/7–10 dagar) kan inte rimligtvis anses orsaka någon betydande störning för häckande fåglar på andra ställen i Stadsfjärden.

Ytterligare utredning

NTM-centralen har haft tillgång till Finlands miljöcentralers (Syke) uppföljningsdata över skarvbeståndet på Juckasgrynnan. Nedan presenteras antalet skarvbon på Juckasgrynnan åren 2014–2024.

År	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Antal	62	390	1487	1831	1589	0	958	390	0	0	1489

Under uppföljningen av antalet skarvbon på Juckasgrynnan år 2024 noterades inga kläckta skarvungar. Utöver skarvar häckar ett sångsvanspar och ett gråtrutspår på Juckasgrynnan.

Bestämmelser som berörs av ansökan

Skarven är fridlyst enligt 69 § i naturvårdslagen (9/2023). Enligt 70 § i naturvårdslagen är det förbjudet att ta bon samt ägg och individer i andra utvecklingsstadier eller att flytta dem till en annan plats eller på annat sätt avsiktligt skada dem. Naturvårdslagens 70 § förbjuder även avsiktligt störande av individer, i synnerhet under förökningstiden, på viktiga rastplatser under flyttningen eller på platser som annars är viktiga under deras livscykel.

NTM-centralen kan bevilja tillstånd till undantag från förbuden enligt 83 § i naturvårdslagen, ifall det inte finns någon annan lämplig lösning för att bl.a. förhindra allvarlig skada på fiskerinäring. Undantaget får inte försvåra bibehållandet eller uppnåendet av en gynnsam bevarandestatus för arten.

Avgörande och villkor

NTM-centralen i Egentliga Finland beviljar sökanden tillstånd att störa skarvens häckning och olja dess ägg i enlighet med ansökan under följande villkor.

- 1 Tillståndet gäller år 2024 på Juckasgrynnan i Södra Stadsfjärden i Vasa.
- 2 Landstigning på Juckasgrynnan är tillåtet endast när vädret är soligt/halvklart och varmt för att undvika förkyllning av skarvägg och -ungar.
- 3 Den första oljningen bör äga rum senast den 23.5. Efter detta datum kan tre stycken oljningsbesök utföras, vilka får vara högst 1,5 h per gång. Ifall den första oljningen inte utförs senast den 23.5, är det inte tillåtet att olja skarvägg efter detta datum.
- 4 Under oljningen bör 10–20 % av skarvbona lämnas totalt obehandlade och de bör ligga separat från bon som oljas enligt beskrivningen i ansökan. Samtliga ägg får oljas i de bon som valts ut. Under oljningen är det inte tillåtet att röra sig vid bon vars ägg lämnas obehandlade samt inom en 20 m radie från sångsvansboet och gråtrutsboet eller andra fridlysta fåglars bon som möjligtvis hittas på Juckasgrynnan. De skarvbon som lämnas obehandlade kan ligga inom de radierna som de andra fridlysta fågelarters bon medför. Ifall de övriga fridlysta fågelarternas bon samt radierna från dessa omfattar mer än 10–20 % av Juckasgrynnans totala antal skarvbon, oljas endast den andel av skarvbona som ligger utanför dessa radier.
- 5 Under häckningssäsongen bör sökanden kontrollera om det kläckts ungar från de oljade äggen och ge en riktig uppskattning på antalet bon där detta skett. Denna uppskattning görs efter att oljningen avslutats och utan att stiga i land på ön.
- 6 Sökanden ansvarar att alla som deltar i genomförandet av åtgärderna följer villkoren i detta beslut.
- 7 Detta beslut eller en kopia av det ska medföras när åtgärder vidtas enligt tillståndet (t.ex. telefonen) och bör visas upp vid anfordran.
- 8 Sökanden ansvarar för kontakt med övriga myndigheter och markägare.
- 9 NTM-centralen i Egentliga Finland övervakar uppfyllandet av tillståndsvillkoren tillsammans med NTM-centralen i Södra Österbotten. Inspektioner kan utföras vid behov i samband med övervakningen av tillståndet.
- 10 Användningen av tillståndet bör rapporteras i form av mellanrapporter efter varje oljningstillfälle, senast en vecka efter att respektive oljning skett, samt i slutet av året i form av en slutrapport (31.12). Rapporterna lämnas till registratorkontoret för NTM-centralen i Egentliga Finland (registratur.egentligafinland@ntm-centralen.fi) med beslutets ärendenummer VARELY/3115/2024. I mellanrapporterna bör det framgå tidpunkten för oljningen, vilka och hur många skarvbon som lämnades obehandlade, var dessa befann sig på Juckasgrynnan med bildbevis. I slutrapporten anges antalet oljade bon och hur länge oljningen räckte per gång samt om det

kläcktes ungar från de oljade äggen och om fallet är så, även en uppskattning av antalet bon där detta skett. Rapporteringen görs med den bifogade Exceltabellen och bilderna från oljningarna läggs som bilaga i e-postmeddelandet till registratorskontoret.

Motiveringar

Ansökan fyller villkoren enligt 83 § i naturvårdslagen och det är möjligt att bevilja tillstånd för att avvika från fridlysningsbestämmelserna i syftet att förhindra skador på fiskerinäringen.

Juckasgrynnan ligger i Södra Stadsfjärden i Vasa, vilket är ett väsentligt yngelproduktions område för abborre. Enligt tillgänglig forskningsinformation och Lukes utlåtande (463/00 04 05/2024) kan en stor skarvkoloni på Juckasgrynnan förorsaka en allvarlig skada för abborrbestånden och -fisket i Södra Stadsfjärden. Enligt Finlands miljöcentrals skarvuppföljning den 20.5.2024 räknades antalet skarvbon till 1489 på Juckasgrynnan. I uppföljningen noterades inga tecken på att skarvar kläckts. NTM-centralen bedömer att häckningsantalet på Juckasgrynnan motsvarar en stor häckningskoloni, vilket möjliggör beviljandet av tillstånd för att olja skarvägg på Juckasgrynnan i Södra Stadsfjärden. Genom att olja ägg minskar skarvens häckningsframgång, vilket minskar predationstrycket på abborre och därmed skadan på abborrbestånden och -fisket.

Det finns inga andra tillfredställande lösningar som kunde motverka uppkomsten av allvarliga skador på fiskerinäringen orsakade av skarv. Det beviljade tillståndet riskerar inte skarvens gynnsamma skydds nivå eftersom antalet skarvägg som får oljas på Juckasgrynnan är begränsad. Antalet tilläggsoljningar efter den 23.5. är även begränsade till tre besök för att begränsa störningen på häckningen.

Tillståndet är i kraft i ett års tid. Trots att det utgående ifrån den nuvarande skarvkolonins storlek på Juckasgrynnan kan antas att villkoren för undantagslov även uppfylls nästa år, är det inte möjligt att förutse vilka övriga fridlysta fågelarter som möjligtvis häckar på Juckasgrynnan. Därför beviljas tillståndet endast för ett år, vilket ger möjlighet att beakta häckningsfriden för övriga arter från fall till fall utgående ifrån de rådande omständigheterna under kommande år.

Landstigning på Juckasgrynnan är tillåtet endast när vädret är soligt/halvklart och varmt. Landstigning under kallt väder kan leda till förkylning av ägg eller ungar, vilket kan hämma äggens utveckling och leda till ungars död. Även sena besök under dygnet bör undvikas för att minska risken för förkylning av ägg och ungar.

Den första oljningen bör ske senast den 23.5. för att undvika risker för förbrytelser av lagen om djurvålfärd (693/2023), vilka ökar desto närmare kläckningen oljningen sker. I tidigare beslut (VARELY/2182/2016, VARELY/4184/2020) för samma område har den första oljningens sista giltiga datum varit den 20.5., men p.g.a. den kalla våren och försenade inledningen av skarvens häckning, anser NTM-centralen att det är möjligt att olja ägg ännu den 23.5.2024. De första ungarna kläcks en tid efter den 23.5. och om det finns behov att olja ägg på Juckasgrynnan efter detta datum, får oljningen räcka högst 1,5 h per gång. I detta fall får oljningen endast riktas mot sådana ägg som lagts efter den 23.5. och som där med inte oljats tidigare. Ifall den första oljningen inte sker den 23.5. eller tidigare, får ovannämnda tilläggsoljningar inte utföras, eftersom sökanden inte förmår att bedöma vilka ägg som kommer att kläckas inom kort och vilka ägg som lagts nyligen.

Sökanden bör lämna 10–20 % av bona på Juckasgrynnan totalt obehandlade och ostörda. På detta vis vill man säkra sig om att hela kolonin inte överger Juckasgrynnan och letar efter ett nytt häckningsområde, vars val av häckningsplats inte går att kontrollera. En del av de skarvar vars samtliga ägg oljas söker sig eventuellt någon annanstans för att häcka nästa år. Under oljningen får man inte vistas i närheten av bon som lämnas obehandlade, för att undvika all störning av dessa. På Juckasgrynnan

häckar även ett sångsvanspar och ett gråtrutspar, vilka inte får störas och vistelse får där med inte ske inom en 20 m radie från respektive bo. Skarvbon som förblir obehandlade kan lämnas inom sångsvans- och gråtrutsboets skyddsradier. Sökanden har tidigare oljat ägg på Juckasgrynnan och rapporterat om dess inverkan på häckningsframgången enligt de tidigare undantagslovens villkor (VARELY/2182/2016, VARELY/4184/2020).

Tillståndsområdet överlappar inte Natura-områden och genom att följa anvisningarna i tillståndet har åtgärderna ingen effekt på Natura-området Södra Stadsfjärden-Söderfjärden-Öjen (FI0800057, SAC/SPA) i närheten av Juckasgrynnan. Därför krävs ingen bedömning av Natura-påverkan som naturvårdslagen 35 § förutsätter.

Tillämpade lagrum

Naturvårdslagen (9/2023) 1 §, 35 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Europaparlamentets och rådets direktiv om bevarande av vilda fåglar (2009/147/EG), artikel 9

Lag om djurvålfärd (693/2023) 13 §, 64 §

Lag om rättegång i förvaltningsärenden (2019/808) 122 §

Statsrådets förordning om närings-, trafik- och miljöcentralernas, arbets- och näringsbyråernas samt utvecklings- och förvaltningscentrets avgiftsbelagda prestationer 2024

Verkställighet av beslutet

NTM-centralen i Egentliga Finland har beslutat med stöd av lag om rättegång i förvaltningsärenden (2019/808) 122 §, att detta beslut får verkställas trots att det inte har vunnit laga kraft. Åtgärder som omfattas av beslutet kan verkställas innan beslutet vunnit laga kraft. Skarvarna häckar redan på Juckasgrynnan och beslutet bör verkställas omedelbart utan att ha vunnit laga kraft för att möjliggöra oljning av skarväggen innan dessa kläcks. Verkställandet av beslutet kan inte senareläggas till följd av dess natur.

Sökande av ändring

Ändring i detta beslut får sökas genom besvär hos Vasa förvaltningsdomstol. Besvärsanvisningen medföljer som bilaga, beslutet har delgetts för kännedom genom elektronisk delgivning.

Godkännande av dokumentet

Detta dokument har godkänts i ämbetsverkets elektroniska ärendehanteringssystem. Ärendet har föredragits av överinspektör Robin Ramstedt och avgjorts av naturskyddsenhetens chef Olli Mattila.

Bilagor

Lukes utlåtande (463/00 04 05/2024)

Besvärsanvisning

Rapporteringstabell

För kännedom

miljöministeriet kirjaamo.ym@gov.fi

Finlands miljöcentral kirjaamo@syke.fi

NTM-centralen i Södra Österbotten registratur.sodraosterbotten@ely-centralen.fi

Polisinrättningen i Österbotten kirjaamo.pohjanmaa@poliisi.fi

Gränsbevakningsväsendet, Västra Finlands sjöbevakningssektion

lansisuomenmerivartiosto@raja.fi

Vasa stad kirjaamo@vaasa.fi

Finlands naturskyddsförbund, Österbottens distrikt pohjanmaa@sll.fi

Tapiola Pohjanmaa ry info@tapiolary.com

Ostrobothnia Australis rf (OA) ralf@wbe.fi oa@oa.fi

Merenkurkun Lintutieteellinen Yhdistys ry (MLY) jka2799@gmail.com

Vasa Miljöförening matti.j.tuomaala@gmail.com

Intresseföreningen för en levande skärgård r.f. lars.skog@netikka.fi

Avgift 316 €

Tämä asiakirja VARELY/3115/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument
VARELY/3115/2024 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Mattila Olli 22.05.2024 12:36
Esittelijä Ramstedt Robin 22.05.2024 12:11

BESVÄRSANVISNING

Besvärmyndighet

Den som är missnöjd med detta beslut kan söka ändring hos **Vasa förvaltningsdomstol** genom skriftligt besvär.

Besvärstid

Besväret ska lämnas in inom 30 dagar från dagen för delfäendet av beslutet. Dagen för delfäendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, lördag, självständighetsdagen, första maj, julafton eller midsommarafton förlängs besvärstiden till följande vardag.

När delgivningen skickas per post anses mottagaren ha fått del av ärendet den sjunde dagen efter det att brevet avsändes, om inte något annat påvisas. Ett ärende anses dock ha kommit till en myndighets kännedom den dag brevet anlände.

Vid vanlig elektronisk delgivning anses en handling ha blivit delgiven den tredje dagen efter att meddelandet sändes, om inte något annat visas.

Vid en bevislig delgivning framgår dagen för delfäendet av delgivnings- eller mottagningsbeviset. Om det är fråga om en mellanhandsdelgivning anses delfäendet ha skett den tredje dagen efter den dag som framgår av delgivningsbeviset.

Besvärsskriftens innehåll och underskrift

I besvärsskriften ska följande uppges:

- * ändringssökandens namn och hemkommun
- * om ändringssökandens talan förs av sökandens lagliga företrädare eller ombud eller om besvärsskriften upprättats av någon annan, ska också dennes namn och hemkommun uppges
- * postadress, telefonnummer och eventuell e-postadress där upplysningar om ärendet kan framföras till ändringssökanden
- * det beslut i vilket ändring söks
- * till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas
- * de grunder på vilka ändring yrkas

Ändringssökanden, dennes lagliga företrädare eller ombud ska underteckna besvärsskriften, om inte besvärsskriften tillställs elektroniskt (som telekopia, via e-post eller via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst).

Bilagor till besvärsskriften

Till besvärsskriften ska fogas:

- * närings-, trafik- och miljöcentralens beslut, i original eller som kopia
- * intyg över delgivningen eller annan utredning över tidpunkten för besvärstidens början
- * de handlingar som ändringssökanden åberopar till stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har tillställts myndigheten
- * ombudets fullmakt. En advokat och ett allmänt rättsbiträde ska förete fullmakt endast om besvärsmyndigheten bestämmer så
- * utredning om ombudets befogenheter om besvärsskriften tillställs elektroniskt

Tillställande av besvärsskriften

Besvärsskriften ska tillställas **Vasa förvaltningsdomstols registratorskontor**. Besvärsskriften ska vara framme hos myndigheten under tjänstetid senast den sista dagen av besvärstiden. Besvärsskriften kan inlämnas personligen, med bud, per post eller elektroniskt. Om besvärsskriften postas ska det göras i god tid så att den hinner fram till myndigheten under tjänstetid senast den sista dagen av besvärstiden. Om besvärsskriften skickas elektroniskt (som telefax, per e-post eller via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst) ska den vara tillgänglig för förvaltningsdomstolen i mottagarapparaten eller datasystemet under tjänstetid senast den sista dagen av besvärstiden

Rättegångsavgift

En rättegångsavgift på 270 euro uppbärs av den ändringssökande för handläggning av ärendet i förvaltningsdomstolen. I lagen om domstolsavgifter (1455/2015) stadgas särskilt om fall där ingen avgift uppbärs. Länken till domstolsavgiftslagen:

<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Kontaktuppgifter till Vasa förvaltningsdomstol:

Postadress: PB 204, 65101 Vasa

Besöksadress: Korsholmsesplanaden 43, 4 vån, 65100 Vasa

Telefon: 029 56 42780 (registratur), 029 56 42611 (växel)

E-post: vaasa.hao@oikeus.fi

Öppettider: 8.00–16.15

Förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuiimet>

Ansökan om ändring i avgiften som debiterats för beslutet från närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland

En betalningsskyldig som anser att ett fel har begåtts när en offentligrättslig prestation har påförts kan inom sex månader från det avgiften påfördes yrka på rättelse hos närings- trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland

(vanlig/bevislig delgivning)